

RTU studiju kurss "Socioloģija"**0R000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0559
Nosaukums	Socioloģija
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Vladislavs Malahovskis - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursa ietvaros tiek atainota socioloģijas vieta citu zinātņu vidū, teorētiskā līmenī skatītas socioloģijas galvenās funkcijas, apgūti socioloģisko pētījumu programmas izstrādes komponenti, apgūta socioloģijas terminoloģija. Teorētiskā un praktiskā līmenī iepazīts socioloģisko pētījumu metožu pielietojums, apgūtas kvantitatīvo un kvalitatīvo pētījumu pamatprasmes. Apgūti pētījuma organizācijas un metodoloģiski pamatota instrumentārija veidošanas pamatprincipi, izvēloties atbilstošu pētījuma dizainu. Paaugstināta kompetence sociālo pētījumu kvalitātes noteikšanai, kas saistās ar ģenerālās kopas un izlases noteikšanu, datu iegūšanas, apstrādes un interpretācijas izvērtējumu – validitāti (validity), uzticamību (reliability).
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Iepazīstināt ar socioloģiju kā zinātni un tās vietu zinātņu sistēmā. Pilnveidot izpratni par sabiedrībā notiekošajiem sociālajiem procesiem un to izpēti metodoloģijas teorētiskajiem un praktiskās pētniecības aspektiem. Paaugstināt socioloģisko pētījumu analīzes spējas un kompetenci lietišķo pētījumu veikšanai savā profesionālajā darbībā. Studiju kursa uzdevumi: - Atainot socioloģijas vietu citu zinātņu struktūrā. - Iepazīstināt ar socioloģijas zinātnes mērķiem un uzdevumiem. - Pamatot socioloģijas teorētisko konceptu saikni ar praktisko pielietojumu lietišķajā socioloģijā. - Apgūt socioloģijas terminoloģiju un tās pielietojumu. - Apgūt prasmes identificēt un definēt sabiedrībā pētāmās sociālās problēmas.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Iesniegto pārbaudes darbu kopa. 2. Pārbaudes darbu aizstāvēšana semināru darbā, argumentācijas prasmes un gatavība diskusijām.

Literatūra	Obligātā: 1. Bernard Harvey Russell. Social Research Methods : Qualitative and Quantitative Approaches / H.R. Bernard. - London : SAGE Publications Ltd, 2000. - XXV, 755 p. ISBN 0-7619-1403-x 2. Introduction to Sociology. https://opentextbc.ca/introductiontosociology/ 3. Beitnere, Dagmāra. Saprast un piederēt: dažas refleksijas par pašizpratni un stāstu vēstījumiem / Rīga: Madris, 2017. - 293, [2] lpp. : il. ISBN 9789984317359. 4. Giddens Anthony. Sociology / Anthony Giddens. - 5th ed. - Cambridge : Polity, 2006. - xxiv, 1094 p.: ill. - Bibliogr.: p. 970-1006. ISBN 0-7456-3379-x 5. Latvijas emigrantu kopienas: cerību diaspora / zinātniskā redaktore un ievada autore Inta Mieriņa ; Jānis Buholcs, Māris Goldmanis, Mihails Hazans, Iveta Jurkāne-Hobein, Mārtiņš Kaprāns, Rita Kaša, Ieva Kārklīņa, Evija Kļave, Ilze Koroļeva, Inta Mieriņa, Andris Saulītis, Laura Sūna, Inese Šūpule, Aivars Tabuns ; vāka dizains: Igors Begičevs. - Rīga : LU Filozofijas un socioloģijas institūts, 2015. - 240 lpp. 6. Paula Līga, Korpa Viola. Socioloģija. Mācību līdzeklis. Jelgava: LLU. Socioloģijas katedra. 143 lpp. ISBN 978-9984-48-016-9 7. Zvidriņš, Pēteris. (2003) Demogrāfija Latvijas Universitātē, 279 lpp. ISBN 9984725480, 9789984725482 Papildu: 8. Socioloģija : socioloģijai Latvijā - 40 : sociology in Latvia - 40 Anniversary = Sociology / galv. red. Tālis Tisenkopfs ; red. vietn. Brigita Zepa. 736.sēj. Latvijas Universitātes raksti. - Rīga : Latvijas Universitāte, 2008. - 194 lpp. : tab. ISBN 9789984825670 9. Medveckis, Arturs. Kārlis Rūdolfs Kreicbergs un viņa laiks: identitāte pedagoga dzīvesdarbībā. Monogrāfija. Liepāja: Liepājas Universitāte, Socioloģisko pētījumu centrs. 2017. 514 lpp. ISBN 978-9934-569-11-1 10. Vilks, A. Socioloģisko pētījumu kontekstuālās problēmas : [monogrāfija] / Andris Vilks ; māksl. Ilze Ramane. - Rīga : Drukātava, 2007 : (SIA "Drukātava"). - 171 lpp. : sh. ; 20 cm. - Bibliogr.: 127.-140. lpp. - Kopsav. angļu val. ISBN 9789984798172 11. Dzīves kvalitāte Latvijā : [rakstu krājums] / Stratēģiskās analīzes komisija ; zin. red. un iev. "Dzīves kvalitāte kā sabiedrības mērķis", 7.-12. lpp., sarakst. Baiba Bela, Tālis Tisenkopfs ; red. Aivars Kļaviņš ; Kristīnes Plūksnas vāka dizains. - Rīga : Latvijas Valsts prezidenta kanceleja : Zinātne, 2006 : (Preses nams). - 430 lpp. Pieejams arī: http://www.president.lv/images/modules/items/PDF/item_1124_Dzives_kvalitaate_Latvija.pdf. ISBN 9984-7677-5-2 12. Kultūras. Jaunieši. Mediji : pētījums / Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultāte ; aut.: Jānis Daugavietis, Anita Kalniņa, Kristīne Liepiņa-Ozola, Sandris Mūriņš, Laura Sūna, Madars Štramdiers, Aivars Tabuns ; zin. red.: Aivars Tabuns ; red. Ausma Tabuna ; vāka noform.: Matīss Kūlis. - Rīga : Latvijas Universitāte, 2006. - 128 lpp. 13. Medveckis, A.. Laikmeta un kultūrvēsturisko faktoru ietekme uz diriģenta Kārļa Rūdolfa Kreicberga identitātes attīstību. Starptautiskā konference XXVI zinātniskie lasījumi. Vēsture: avoti un cilvēki. Daugavpils, 2016. gada 28.,29. janvāris. Daugavpils: Daugavpils Universitātes Akadēmiskais apgāds "Saule", 2017, 225. – 234. lpp. ISSN 1691-9297. (EBSCO) 14. Medveckis, A. Local and Global Career Building Challenges in Lifelong Learning: Possibilities and Risks of Youth Self-realization. 3rd INTERNATIONAL CONFERENCE ON LIFELONG EDUCATION AND LEADERSHIP FOR ALL ICLEL 2017 / September 12-14, 2017 / Polytechnic Institute of Porto, Porto – PORTUGAL 1137-1184.p. ISBN: 978-605-66495-2-3 15. Medveckis A. The reflektion of Pedagogue's Identity in the Life activities: Theoretical Reserch Model. Sabiedrība, integrācija, izglītība. Starptautiskās zinātniskās konferences materiāli 2015. gada 27.- 28. maijs, IV daļa, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Rēzekne, 2016, 80-96. lpp. ISSN 1691 – 5887 (Web of Science) Citi informācijas avoti / Other sources of information: 16.1.TNS Latvia. Tiešsaiste: http://www.tns.lv/ 17.http://www.ecsocman.edu.ru/vocabulary/index.html
Nepieciešamās priekšzināšanas	-

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1.temats: Socioloģijas zinātne: 1.lekcija: Ieskats socioloģijas vēsturē: priekšmets un uzdevumi, funkcijas saikne ar citām zinātnēm; nozares un apakšnozares; pētniecības virzieni. Socioloģijas teorijas, socioloģijas skatījums uz cilvēku un sabiedrību, pozitīvisms, funkcionālisms, marksistiskā socioloģija un konfliktoloģija, fenomenoloģija, interakcionisms, mūsdienu socioloģiskās teorijas.	4	8	2	10
2. temats. Sabiedrības teorētiskais un empīriskais (lietišķais) izpētes līmenis 2.lekcija: Globalizācijas un lokālās demogrāfiskās situācijas cēloņi un sekas. Sociālo procesu un problēmu izpēte mikro, mezo un makro līmenī.	4	6	2	8
3. temats. Sabiedrības sociālā struktūra 3.lekcija. Indivīds un sabiedrība: -sociālā nevienlīdzība un stratifikācija; - sociālā riska veidi, sociālajam riskam pakļautās iedzīvotāju grupas -sociālie institūti; - demogrāfijas pamatrādītāju klasifikācija; - sociālais kapitāls, simboliskais kapitāls, kultūras kapitāls, mentālais kapitāls	4	6	2	8
4. temats. Socioloģiskais pētījums 4.lekcija. Pētījuma vispārīgās pazīmes, sociālo pētījumu veidi un to pielietojums, socioloģiskā pētījuma ētikas standarti; pilotpētījumi, pamatpētījumi, izlases un masveida pētījumi	4	6	2	8

5. temats Kvantitatīvā, kvalitatīvā un jaukta dizaina pētniecības metodes 5. lekcija. Socioloģiskās aptaujas metodes un tipi: -interviju veidi; -dokumentu analīze; -kontentanalīze; -novērošana, tās klasifikācija; -fokusgrupu intervijas; -sociometriskā aptauja; - biogrāfiskā pētniecības pieeja- dzīvesstāstu metodoloģija un prakse.	4	6	2	8
6. temats. Respondentu apjoma un izvēles kritēriji kvantitatīvajos, kvalitatīvajos un jaukta dizaina pētījumos 6. lekcija: Izlases veidošanas pamatprincipi un metodika: -ģenerālā kopa; -izlase	4	6	2	8
7. temats. Socioloģiskā pētījuma kvalitātes kritēriji: 7. lekcija. Validitāte (validity) jeb pētījuma (metodoloģijas) derīgums un atbilstība pētījuma mērķim; uzticamība (reliability) jeb pētījuma precizitāte, stabilitāte	4	6	2	8
8. temats Socioloģisko pētījumu darba organizācijas posmi un socioloģisko pētījumu programma 8. lekcija. pētījuma plānošana un īstenošana: -pētījuma metodoloģijas izstrāde; -datu vākšana, apkopošana, apstrāde; -datu analīze un interpretācija, rezultātu publicēšana.	4	8	2	10
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS: 1. Pārzina socioloģijas kā zinātnes specifiku un metodoloģiju 2. Ir izpratne par socioloģijas un demogrāfijas saikni ar citām zinātnēm 3. Ir zināšanas par socioloģisko pētījumu veidiem un kvalitātes kritērijiem	Pārbaudes darbs: Patstāvīgo darbu prezentācijas un argumentācijas prasmju novērtējums semināros Pārbaudes darbs: Publicēto pētījumu kvalitātes izvērtējuma analīze Eksāmens: teorētiskās zināšanas socioloģijas vēsturē un teorijā
PRASMES: 1. Prot sastādīt pētījuma programmu 2. Nosaka socioloģijas kā zinātnes robežas 3. Prot veidot pētījumam nepieciešamo instrumentāriju un kritiski analizēt citu pētījumus 4. Izmanto zināšanas par sociālā darba specifiku problēmas definēšanai 5. Prot veikt aptaujas 6. Māk atrast izmantot sekundāro informāciju pētāmo jautājumu noskaidrošanai	Pārbaudes darbs: Pētījuma izlases prezentācija un pamatojums. Pārbaudes darbs: Pilotpētījuma izstrādes procesa un iegūto rezultātu prezentācija Eksāmens: teorētiskās zināšanas par socioloģijas metodoloģiju, praktiskā pētījuma saikni ar teorijām
KOMPETENCES: 1. Ir zināšanas par sabiedrības struktūru, sociālo stratifikāciju, sociālā kapitāla būtību 2. Izmanto socioloģijā aprobētās metodes profesionālajā darbībā	Pārbaudes darbs: Personīgās sociogrammas prezentācija Pārbaudes darbs: Sociālo problēmu konstatācija un pētījuma dizaina izvēles pamatojuma prezentācija Eksāmens: teorētiskās zināšanas par socioloģijas iespējām un nozīmi sociālajā darbā

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1.Iesniegto pārbaudes darbu kopa.	30
2.Pārbaudes darbu aizstāvēšana semināru darbā, argumentācijas prasmes un gatavība diskusijām.	30
Eksāmens – teorētisko zināšanu vērtējums sasaistē ar praktisko pētījuma izstrādi.	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	